

Baltijos šalių ezoterizmas kontekste: istorijos, praktikos ir kultūriniai dialogai

Konferencijos data: 2026 m. lapkričio 13 d.

Vieta: Vytauto Didžiojo universitetas, Kaunas, Lietuva

Organizatoriai: Eglė Aleknaitė-Škarubskė, Adas Diržys, Andrius Kaniava, Ina Kiseliova-El Marassy, Kristel Kivari, Anita Stašulāne, Linas Tavaras

Organizuojančios institucijos: Lietuvos ezoterizmo studijų grupė, Vytauto Didžiojo universitetas, Daugpilio universitetas, Tartu universitetas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuvos kultūros tyrimų institutas, Vilniaus universitetas

Baltijos šalys – Lietuva, Latvija ir Estija – pasižymi išskirtinai daugiasluoksniu ezoteriniu kraštovaizdžiu, kurį formavo ikikrikščioniškos tradicijos, folkloras, modernūs okultizmo atgimimai, tarptautiniai mainai ir šiuolaikinės dvasinės subkultūros. Nuo baltų neopagonybės ir teosofinių tinklų iki sovietmečio pagrindinių praktikų ir besiformuojančių skaitmeninių ezoterinių bendruomenių – šis regionas siūlo turtingą, tačiau dar nepakankamai ištirtą tyrimų lauką.

Ši konferencija kviečia įvairių disciplinų mokslininkus nagrinėti plačiai suprantamus ezoterizmo atvejus Baltijos šalyse. Siekiame suburti tyrėjus, dirbančius su istoriniais, etnografiniais, literatūriniais, meniniais, filosofiniais, religiniais ir sociopolitininiais ezoterinės minties bei praktikos aspektais.

Kviečiame teikti pranešimų pasiūlymus šiomis (bet neapsiribojant) temomis:

- **Regioninės tradicijos ir mitologijos:**

Baltų pagonybės atgimimai, folkloru grįstos ezoterinės kryptys, ritualiniai kraštovaizdžiai ir mitokūra.

- **Perdavimas ir mainai:**

Tarpkultūriniai srautai tarp Baltijos regiono, Skandinavijos, Vidurio Europos ir slavų šalių; ezoteriniai tinklai, vertimų istorijos ir idėjų migracija.

- **Ezoterizmas politinių režimų sąlygomis:**

Ezoteriniai judėjimai tarpukariu, sovietinis slopinimas ir pagrindinės praktikos, posovietinės transformacijos.

- **Tekstinės ir meninės raiškos:**

Ezoterizmas literatūroje, vizualiuosiuose menuose, performanse, muzikoje, architektūroje ir skaitmeninėje medijoje.

- **Istorinis ezoterizmas:**

Ikimodernios ir ankstyvųjų naujųjų laikų ezoterinės kryptys Baltijos regione; hermetizmas, alchemija, astrologija, mistika, krikščioniškos ezoterinės tradicijos, rankraščių kultūra ir kt.; istorinės studijos, atskleidžiančios vietinius ar transregioninius ezoterikos raidos aspektus.

- **Šiuolaikinės dvasingumo formos:**

„Naujojo Amžiaus“ kryptys, neopagoniškos bendruomenės, alternatyvus gydymas, ekologinis ezoterizmas ir skaitmeninis okultizmas.

- **Metodologiniai ir teoriniai požiūriai:**

„Ezoterizmo“ sampratos taikymas (arba kvestionavimas) Baltijos kontekste; atvejų analizės, metančios iššūkį nusistovėjusioms apibrėžtims.

Pateikimo gairės

- **Santraukos apimtis:** 250–300 žodžių
- **Įtraukti:** pavadinimą, autoriaus(-ių) vardą(-us), instituciją, el. paštą ir 3-5 raktinius žodžius
- **Pranešimo formatas:** 20 min. pristatymas + 10 min. diskusija
- **Pateikimo terminas:** 2026 m. rugsėjo 10 d.
- **Atsakymas apie priėmimą:** 2026 m. rugsėjo 20 d.
- **Pasiūlymus siųsti:** adasdirzys@gmail.com

Publikacija

Atrinkti pranešimai gali būti kviečiami publikuoti planuojamame straipsnių rinkinyje leidyklos „Brill“ serijoje *Esotericism Reference Library*, skirtoje Vidurio ir Rytų Europos ezoterizmui.

Kontaktai

Adas Diržys, adasdirzys@gmail.com

Viršelio iliustracija: Jurga Ivanauskaitė, *Kelias*, iš serijos *Tibeto mirusiųjų knyga* (2000–2002). A. Kumžos nuosavybė. © R. Racėnaitė.